

Program för

BLÅ ÖVERSIKTSPLAN FÖR NORRA BOHUSLÄN

gällande havsområdena i Strömstad, Tanum, Sotenäs och Lysekils kommuner

2014-05-08

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

MEDVERKANDE

Styrgrupp

Kommunalråd, oppositionsråd och kommunchefer (adjungerade) i Strömstads, Tanums, Sotenäs och Lysekils kommuner.

Arbetsgrupp

Arbetsgrupp bestående av tjänstemän från de fyra kommunerna med samordning av Tillväxt Bohuslän. Se även kontaktlista på s. 19.

Arbetet har bedrivits i samarbete med Länsstyrelsen Västra Götaland och Västra Götalandsregionen.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förord	4
Blå översiktsplan för Norra Bohuslän	6
Planprocessen	7
Vad är en översiktsplan?	8
En blå översiktsplan	9
Gränser för blå översiktsplan	11
Blå ÖP i ett större sammanhang	12
Gemensam strukturbild	14
Programförslag	15
Var gör vi vad, i och vid havet?	16
Blå samhällsbyggnadsmål	17
Var med och diskutera!	19

Foto och illustrationer

Foto framsida: "Flickan med krabban" Johner Bildbyrå AB

Foto s. 5: Benny Ottosson

Foto s. 8: Jerker Norlander

Foto s. 10: "Hummer", Sotenäs kommun

Foto s. 20: "Hamn", Sotenäs kommun

Illustrationer s. 7, 15, 16, 17, 18 samt grafisk form: Emelie Greiff

Illustration s. 13: Emelie Greiff och Carl Dahlberg

FÖRORD

Bohuslän formas av havet. Vår identitet är intimt förankrad i skärgården och har så varit under lång tid. Nyttjandet av våra resurser har varierat över tid. I vissa perioder var sillen en industri utan motstycke, i andra stenen. I andra tider var bohuslänningen självförsörjande fisk- och lantbrukare.

I planeringen av våra gemensamma resurser så krävs respekt och förståelse för framtidens behov av kust och hav. Naturvärden är idag och i framtiden centrala för vår attraktivitet både för boende och besökare.

Vi fyra kommuner i norra Bohuslän arbetar gemensamt med en blå översiktsplan och en maritim näringslivsstrategi. Detta politiskt väl förankrade arbete är en del av basen för den framtida utvecklingen av våra kommuner och våra havs- och kustresurser.

Våra kommuner är del av en region, en stat och en EU-gemenskap. På alla dessa nivåer fattas beslut, planer och strategier. För att dessa skall förverkligas så behöver saker hända i verkligheten och det är där våra kommuner och havsresurser kommer in. Vi skall nyttja våra resurser så att norra Bohusläns kust och hav även i framtiden kommer vara attraktivt och blomstrande för både boende, verksamheter och besökare.

Detta program är nyckeln till att nyttja vår kust och vårt hav hållbart, nu och i framtiden.

Ronnie Brorsson
Kommunstyrelsens ordförande Strömstads kommun

Clas-Åke Sörkvist
Kommunstyrelsens ordförande Tanums kommun

Mats Abrahamsson
Kommunstyrelsens ordförande Sotenäs kommun

Mats Karlsson
Kommunstyrelsens ordförande Lysekils kommun

Kommunstyrelsen i respektive kommun är ansvarig för den översiktliga planeringen. De fyra nordbohuslänska kommunerna Strömstad, Tanum, Sotenäs och Lysekil arbetar gemensamt fram en översiktsplan för havet och skärgården som grund för ett tillägg till respektive översiktsplan. Arbetet leds av styrgruppen för Tillväxt Bohuslän som innefattar kommunalråd och oppositionsråd samt med kommunchefer adjungerade. Den här programhandlingen har arbetats fram i en arbetsgrupp med representanter från plan-, miljö-, GIS- och näringslivsavdelningarna inom respektive kommun med understöd av Länsstyrelsen och Västra Götalandsregionen.

BLÅ ÖVERSIKTSPLAN FÖR NORRA BOHUSLÄN

Under våren 2013 beslutade kommunstyrelserna i de fyra nordbohuslänska kommunerna Strömstad, Tanum, Sotenäs och Lysekil att gemensamt arbeta fram en blå översiktsplan. Planen kommer att antas som ett tillägg till respektive kommuns översiktsplan. Den kommer att innehålla rekommendationer för hur havs- och skärgårdsområden långsiktigt ska användas för att säkerställa en hållbar användning och nyttjande av våra gemensamma resurser. Målbilden är att planen skall vara långsiktig med ett tidsperspektiv på 15-20 år.

Arbetet grundar sig på en längre tids arbeten med plan- och utvecklingsfrågor i havsbandet. "Kustzonsprojektet" och "Samverkansplan för värdefulla kust- och havsområden" var två projekt som lyfte fram gemensamma frågor, behov och åtgärder i norra Bohuslän. Genom dessa har ett kommunöverskridande samarbete etablerats som kommer till sin rätt i detta område där många av frågeställningarna och förutsättningarna är gemensamma.

Under 2013 har arbetet med *Blå översiktsplan och Maritim näringslivsstrategi* kommit igång. Dessa två dokument kommer att vara nära sammankopplade och ömsesidigt beroende av varandra. Inledningsvis har företrädare för branscher som är kopplade till havet och beroende av havsnära lägen och kvaliteter fått lämna synpunkter i intervjuer, dialoger, eller möten. Detta underlag tillsammans med existerande utredningar, strategier och bakgrundsfakta utgör basen för detta program.

Program för Blå Översiktsplan för Norra Bohuslän innehåller förslag till blå samhällsbyggnadsmål och är det inledande dokumentet i planprocessen. Syftet med programmet är att tydliggöra vilka mål den blå översiktsplanen skall sträva emot.

Programmet är nu tillgängligt för samråd och du är välkommen att lämna synpunkter. Detta programsamråd är en mycket viktig del i arbetet med att ta fram en blå översiktsplan. Dina synpunkter är värdefulla!

PLANPROCESSEN

DIALOG 2013

Med tidigare samarbeten och strukturplanen som utgångspunkt har samtal förts med representanter från flera av havsnäringarna och intresseorganisationer kopplade till havet.

PROGRAM 2014

Ett program med blå samhällsbyggnadsmål är framtaget med startpunkt i det tidigare arbetet. Under programsamrådet har allmänhet, företag, organisationer och myndigheter möjlighet att lämna synpunkter. Programmet revideras sedan och godkänns av kommunerna.

SAMRÅD 2015

Med programmet som grund tas ett förslag till blå översiktsplan fram. Allmänheten, myndigheter, företag och organisationer ges möjlighet att lämna synpunkter på förslaget.

UTSTÄLLNING 2016

Förslaget till en blå översiktsplan revideras utifrån inkomna synpunkter. Förslaget ställs sedan ut för att få in ytterligare synpunkter från allmänheten, företag, myndigheter och organisationer.

ANTAGANDE 2016

Efter utställningen justeras förslaget en sista gång utifrån de synpunkter som kommit in under utställningen. Kommunfullmäktige i samtliga kommuner fattar beslut om att anta den blå översiktsplanen som ett tematiskt tillägg. Den blå översiktsplanen kan sedan börja tillämpas.

VAD ÄR EN ÖVERSIKTSPLAN?

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska varje kommun ha en aktuell översiktsplan. Översiktsplanen behandlar kommunens långsiktiga utveckling främst genom att hantera de strategiska frågorna för mark- och vattenanvändning samt byggande. Översiktsplanen ska bland annat redovisa kommunens syn på hur den byggda miljön ska utvecklas, användas och bevaras. Den ska också redovisa kommunens syn på hur riksintressen och miljökvalitetsnormer ska tillgodoses liksom hur relevanta nationella och regionala mål samordnas till en hållbar utveckling.

Översiktsplanen har betydelse för beslut i kommunens nämnder och förvaltningar samt andra myndigheter i bland annat planerings-, bebyggelsefrågor och tillståndsprövningar. Översiktsplanen ska antas av kommunfullmäktige och är vägledande för kommunens arbete och beslut, men är inte juridiskt bindande.

EN BLÅ ÖVERSIKTSPLAN

Sedan 1987 har kommunerna enligt Plan- och bygglagen (PBL) haft skyldigheten att planera sitt vattenområde ut till Sveriges gräns. I de nordbohuslänska kommunerna är detta en stor utmaning då havsytan inom kommunerna är större än landytan. I våra kommuner är också havet och kusten kopplat till många starka intressen ifrån både stat, allmänhet och näringsliv. Vi behöver bland annat ta hänsyn till intressen för fiske, försvaret, det rörliga friluftslivet, samt naturvärden. Dessa intressen behöver avvägas gentemot varandra och strandskyddsbestämmelser samt näringarnas behov av havsnära verksamhetsmark, havsarealer för odling och sjöfartens rätt till passage.

Vattnet rör sig fritt över kommun- eller landsgränser. Dessutom har havet en ytterligare utmaning i och med att det handlar om över, på och under vattenytan samt havsbotten. Generellt vet man mycket mer om landområdena än om havsbotten och därmed finns också ett större kunskapsbehov för att kunna fatta bra avvägda beslut.

Första steget i planprocessen

Översiktsplanearbetet inleds med ett program där inriktningen för den blå översiktsplanen läggs fast. Den består av två delar, territorialdelen och kustvattendelen. Inkomna synpunkter under programsamrådet kommer att sammanställas i en programsamrådsredogörelse och ligga till grund för justeringar innan programmet godkänns av kommunerna som underlag för den blå översiktsplanen.

Förslaget till en blå översiktsplan kommer under processen att vara tillgängligt för synpunkter vid samråd och vid utställning då myndigheter, organisationer, företag och enskilda får ytterligare möjligheter att ta del av förslaget och lämna synpunkter. Efter varje skede sammanställs inkomna synpunkter och planförslaget justeras. Efter utställningen kan den blå översiktsplanen antas av kommunfullmäktige i respektive kommun.

Syftet med en blå översiktsplan

Arbetet med den blå översiktsplanen syftar till att säkerställa en god planering av de gemensamma marina resurserna och skapa förutsättningar för att behålla vår attraktivitet på lång sikt.

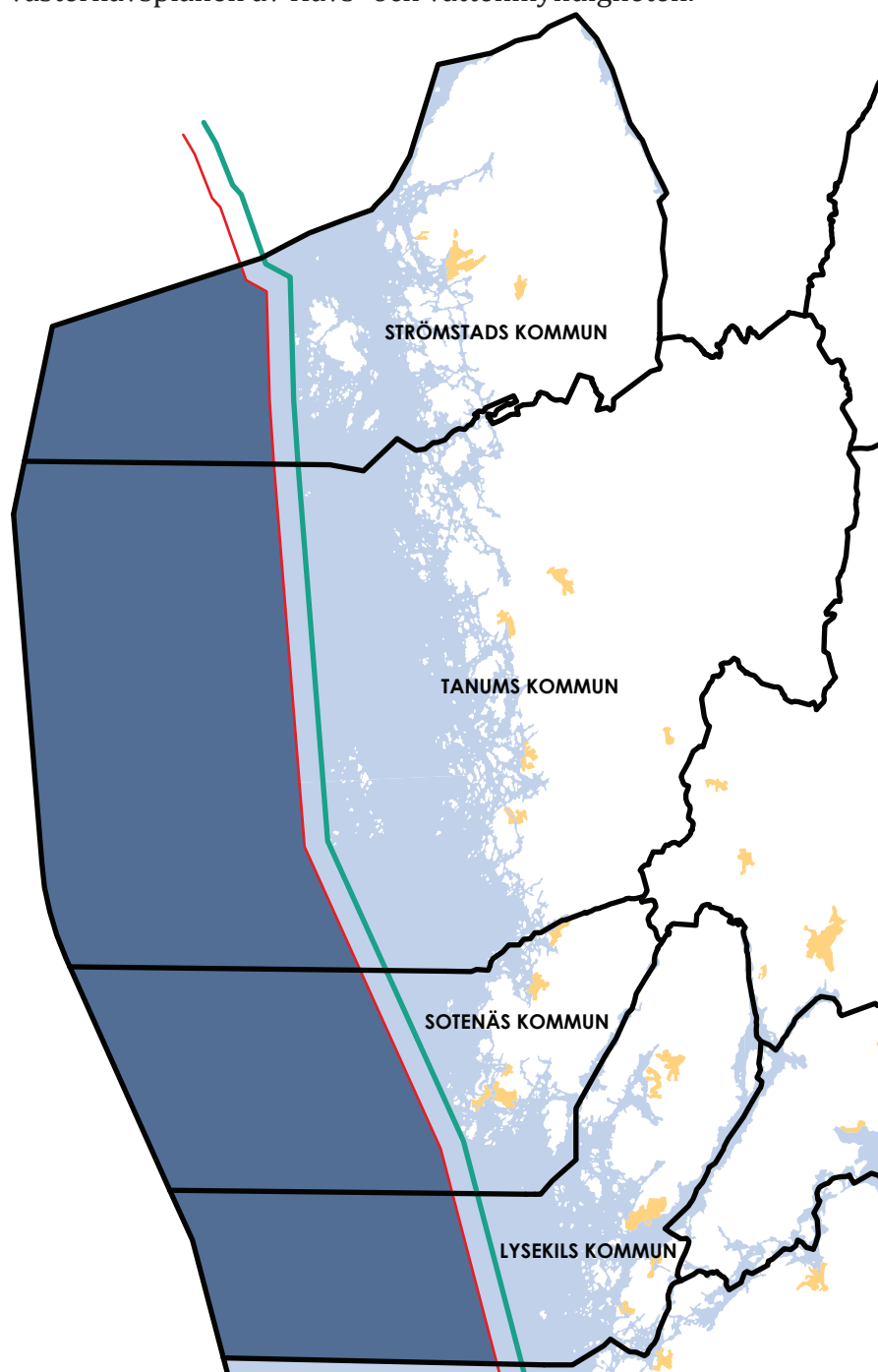
Planen ska ligga till grund för en hållbar ekonomisk utveckling och en hållbar resursanvändning med nationella miljö- och kvalitetsmål i fokus, genom en gemensam tydlig långsiktig styrning av planarbetet.

I programmet finns förslag till blå samhällsbyggnadsmål. Dessa mål kommer att ligga till grund för de rekommendationer som den blå översiktsplanen kommer att innehålla. Dessa rekommendationer och anvisningar är sedan vägledande vid hantering av ärenden som rör dessa frågor för både kommunen, länsstyrelsen och andra myndigheter.

GRÄNSER FÖR BLÅ ÖVERSIKTSPLAN

Blå översiktsplan består av två delar, territorialdelen (*Öppet hav*) och kustvattendelen (*Skärgård*). Territorialdelen planeras parallellt i västerhavsplanen av Havs- och vattenmyndigheten.

Territorialdelen (mörkblå), hanterar området ifrån Sveriges och kommunens gräns till en linje (röd) en nautisk mil (1852 m) utanför baslinjen. Baslinjen (grön) är en linje som följer de yttersta skären längs med kusten. Kustvattendelen (ljusblå), sträcker sig från röd linje och omfattar även områden på land i den omfattning de behövs för anläggningar i vattnet.

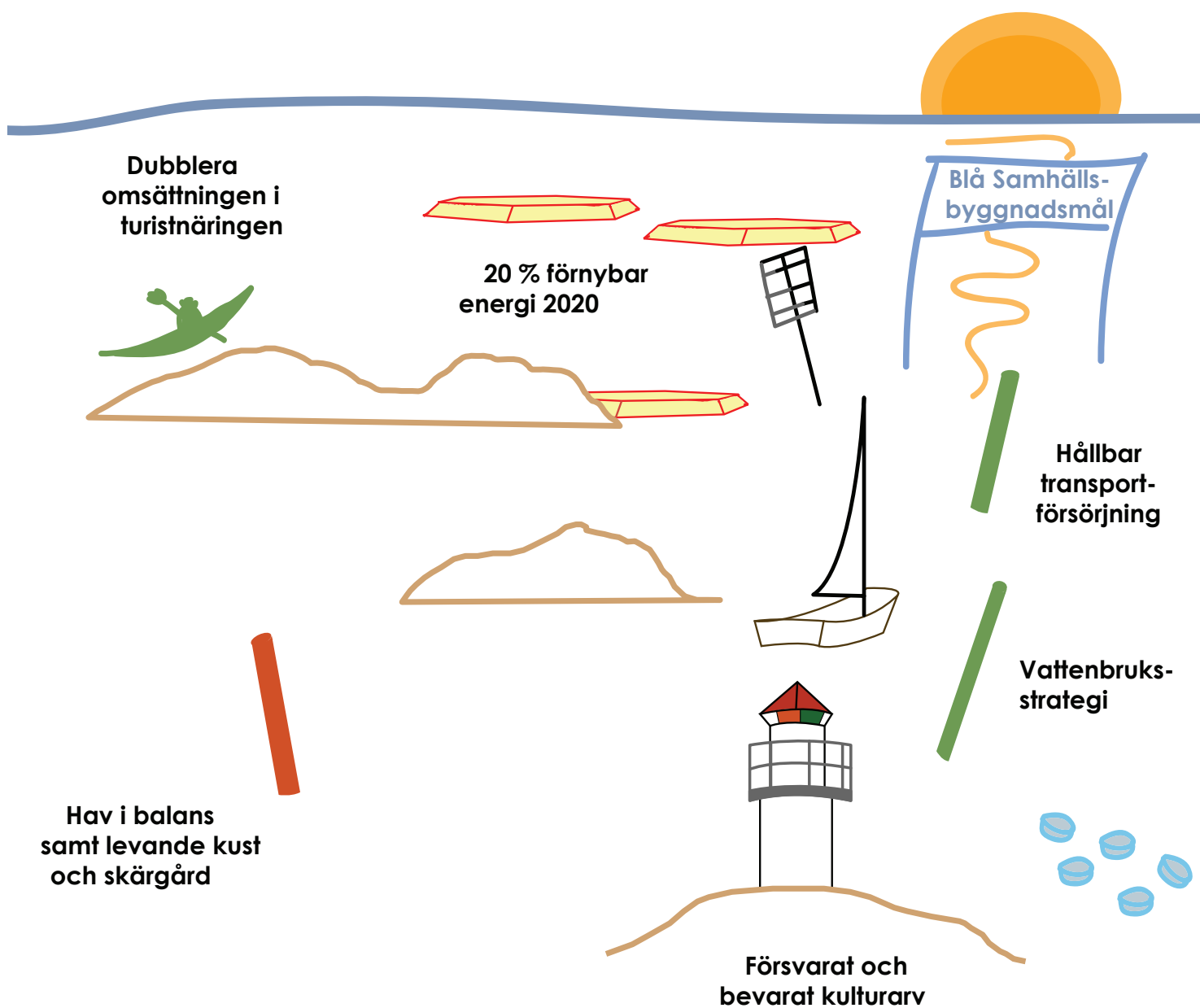
BLÅ ÖP I ETT STÖRRE SAMMANHANG

Arbetet med en blå översiktsplan och en maritim näringslivsstrategi är beroende av och kopplat till flera olika strategier och direktiv på lokal, regional, nationell och EU-nivå.

Miljömål finns på alla dessa nivåer och bland Sveriges miljömål kan i blå sammanhang framhållas: **Hav i balans samt Levande kust och skärgård, Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag samt Begränsad klimatpåverkan**. Alla dessa mål påverkar i större eller mindre omfattning den blå översiktsplanen. Utöver detta är den ekologiska statusen på vårt havs- och kustvatten i princip klassad som medelmåttig enligt Havs- och vattenmyndigheten. Enligt **Vattendirektivet** ska alla EUs vatten uppnå minst god ekologisk status innan 2015. **Havsmiljödirektivet** reglerar övervakning och åtgärder för EUs marina miljöer som enligt målsättningen ska uppnå god miljöstatus senast 2020.

Den regionala maritima strategin pekar ut riktningen för utveckling av våra havsknutna näringar. Parallellt finns det en nationell vattenbruksstrategi samt interreg-, fiskefonds- och landsbygdsprogram som vill stödja nya näringar samt utveckling av landsbygdens branscher. Besöksnäringen har som mål att dubblera omsättningen fram till 2020 och en region där besöksnäringen är så viktig bör också planera för att kunna hantera denna expansion.

En maritim näringslivsstrategi, vilken tas fram parallellt med Blå ÖP, behöver förhålla sig till dessa och andra strategier, mål och utvecklingsprogram för att kunna understödja utvecklingen av lokala branscher och företag. En grundläggande del i detta är att planera våra gemensamma resurser på ett för dessa näringar ändamålsenligt sätt. Detta måste göras utan att göra avkall på ambitioner på miljösidan och behålla våra framtida möjligheter. Vi skall hållbart nyttja våra marina resurser.

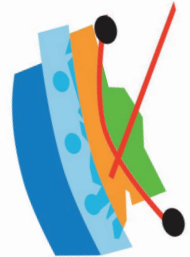

Miljömål, turist-, energi- och tillväxtstrategier m.fl. påverkar alla den Blå översiktsplanen.

GEMENSAM STRUKTURBILD

Tidigare överenskommelser

De fyra kommunerna (samt Munkedals kommun) i Norra Bohuslän har i tidigare samarbeten identifierat värden och enats om en strukturbild. Processen och överenskommelserna är sammanfattade här nedan. Dessa är beslutade om av alla fyra kommunernas kommunfullmäktige 2010 och utgör en gemensam värdegrund för denna planering.

Värden som ger norra Bohuslän attraktivitet

- Naturen och landskapsbilden
- Kulturhistoriska värden
- Levande kustsamhällen

Öppet hav

Vi är överens om:

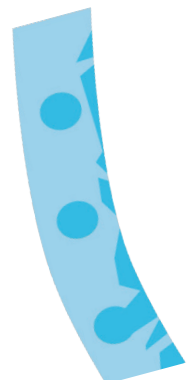
- att öppet hav utgör gränsöverskridande vatten vilket innebär nationella och globala hänsyn.
- att resursanvändning skall ske med miljömålen i fokus. Fiske, sjöfart och energiproduktion är viktiga prioriteringar för våra kommuner.
- att risker i samband med sjöfart skall uppmärksammas.

Skärgård

Vi är överens om:

- att skärgården utgör basen för våra unika natur- och kulturvärden även i ett nationellt perspektiv.
- att en levande skärgård utgör en av de viktigaste förutsättningarna för vår attraktionskraft.
- att allmänheten skall ha tillträde till strandzonen.
- att naturbruk skall ske med hänsyn till de stora natur- och kulturvärden som skärgården utgör.
- att risker i samband med sjöfart skall uppmärksammas.

PROGRAMFÖRSLAG

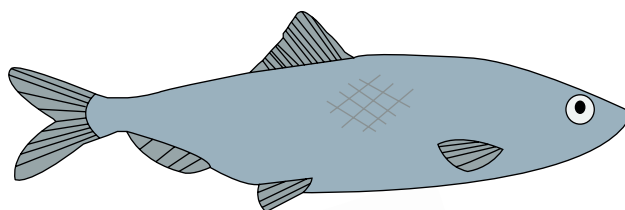
De blå samhällsbyggnadsmålen anger kommunernas utgångspunkter för den framtida utvecklingen och värnandet av havet och kusten. Dessa mål blir basen för det fortsatta arbetet med Blå ÖP och den Maritima näringslivsstrategin. Målen är grundade på en förståelse för den centrala betydelsen av ekosystemens tjänster och därtill kopplade naturvärden.

Till samrådsskedet av Blå översiktsplan kommer riktlinjer att tas fram som konkretiserar hur mark och vatten inom Blå ÖPs område bör användas, utvecklas och bevaras.

Fiske

Vattenbruk

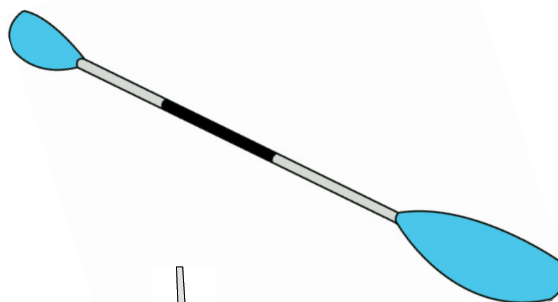
Beredningsindustri

Turism

Friluftsliv

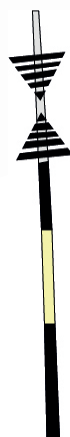
Kultur

Sjöfart

Båtliv

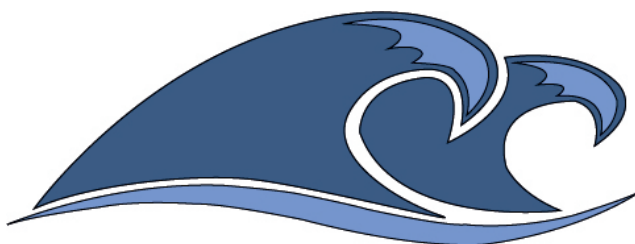
Varv och Marin teknik

Marin energi

Forskning

Framtida näringar

VAR GÖR VI VAD, I OCH VID HAVET?

Hur genererar vi vår egen energi?

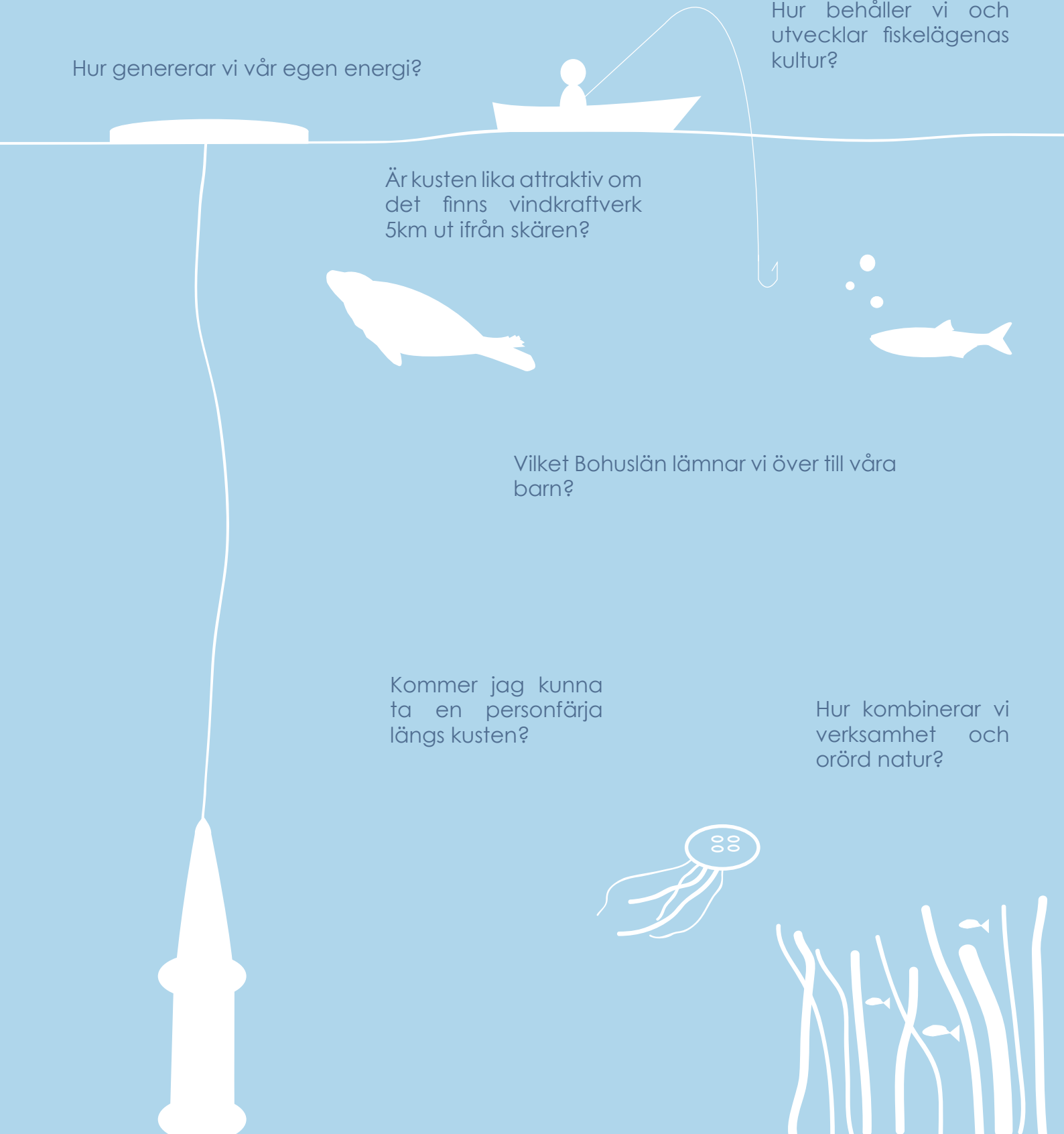
Hur behåller vi och utvecklar fiskelägenas kultur?

Är kusten lika attraktiv om det finns vindkraftverk 5km ut ifrån skären?

Vilket Bohuslän lämnar vi över till våra barn?

Kommer jag kunna ta en personfärja längs kusten?

Hur kombinerar vi verksamhet och orörd natur?

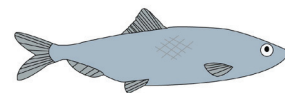

BLÅ SAMHÄLLSBYGGNADSMÅL

All maritim utveckling i våra kommuner är grundade i en förståelse för naturvärdenas betydelse. Det är med denna utgångspunkt som följande mål är formulerade.

1. Ett hållbart fiske med kringnäringar ska finnas och vara grunden för en levande skärgård och kustsamhällenas identitet och attraktivitet nu och på sikt.

2. Ett bärkraftigt blandat vattenbruk med kringnäringar som inte skadar den marina miljön ska ges möjlighet att etableras.

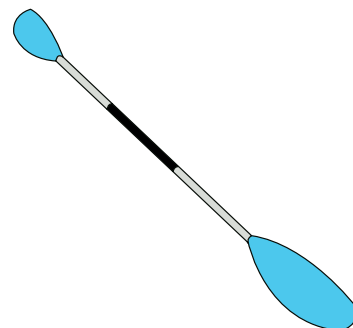
3. En bibehållen storskalig beredningsindustri ska ges utvecklingsmöjligheter.

4. En småskalig beredningsbransch med lokalt fångad fisk och skaldjur kopplat till lokal matkultur och besöksnäring ska uppmuntras och ges möjligheter att utvecklas.

5. Skärgård, kust och hav ska planeras för de som bor här med kvaliteter som attraherar våra besökare och lägger grund för en blomstrande turistnäring.

6. Vår fantastiska kust ska vara ren och attraktiv samtidigt som den ska vara tillgänglig för alla.

7. Skärgårdslandskapets karaktärsdrag och kustsamhällenas kulturvärden ska bevaras, tillgängliggöras och fortsatt bidra till vår identitet.

BLÅ SAMHÄLLSBYGGNADSMÅL

8. Sjöfartens och båtnäringens mark- och vattenbehov ska prioriteras i de strategiska lägena för att säkerställa frakthamnarnas möjligheter och persontrafikens utveckling.

9. Förutsättningar för ett hållbart och hänsynsfullt båtliv med liten negativ påverkan på miljö, trivsel och säkerhet ska finnas.

10. Skärgården ska vara tillgänglig även för de som inte har egen båt.

11. Infrastruktur för ett förändrat båtbruk ska understödjas exempelvis båtramp, alternativ förvaring, dagsuthyrning och båtskrotar för att underlätta en hållbar båthantering.

12. Marinor och kommunala hamnar ska bidra till en bättre miljö och vara attraktiva platser för vistelse och båtvård.

13. Förutsättningar för att etablera verksamheter inom marin energi inklusive marina testbäddar ska finnas på lämpliga platser i vårt område.

14. Goda förutsättningar för utveckling av forskningsnäringen ska bibehållas och denna närings förankring i det lokala närings- och samhällslivet skall säkerställas.

VAR MED OCH DISKUTERA!

Vad är viktigt för dig när det gäller kust och hav?
Vad är viktigast för kommande generationer?

Programmet innehåller förslag till mål för den blå översiktsplanen och dessa kan du påverka. Saknar du något mål? Ska något tas bort eller formuleras om? Dina synpunkter är viktiga!

Du kan också skicka brev eller e-post till våra kommuner. Märk brevet med "Blå ÖP".

Adress:

"Blå ÖP"

Strömstads kommun
Tillväxt Norra Bohuslän
452 80 Strömstad

Email:

kommun@stromstad.se

Kontaktpersoner:

Björn Richardsson
bjorn.richardsson@stromstad.se
0526 19680

Moa Leidzén
moa.leidzen@tanum.se
0525 18342

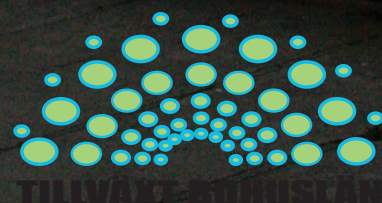
Bengt Gustafsson
bengt.gustafsson@sotenas.se
0523 664599

Emelie Greiff
emelie.greiff@lysekil.se
0523 613341

Glöm inte att ange namn och adress!

Alla inlämnande yttranden kommer att sammanställas i en redogörelse över programmet. Dessa yttranden kommer att bemötas av kommunerna. Det justerade och bemötta programmet kommer sedan att användas som underlag för det fortsatta arbetet med den blå översiktsplanen.

Under programsamrådstiden **23 juni till 15 september** pågår flera möten och diskussionsaktiviteter. Se mer på: www.tillvaxtbohuslan.se eller via din kommuns hemsida.

Tillväxt Norra Bohuslän är ett samarbete mellan Strömstad, Tanum, Sotenäs och Lysekils kommuner.